

Perun Boeken – Bergen op Zoom

Boeken op het gebied van antroposofie, christologie en filosofie

Vladimir Sergejevitsj Solovjov (1853-1900)

geldt als de tot nog toe grootste filosoof van Rusland en een van de grootste filosofen van de wereld. Hij heeft een enorme invloed gehad op het filosofische denken: vrijwel alle russische filosofen uit de twintigste eeuw (voor zover ze tenminste niet het communistische gedachtegoed aanhingen) bouwen op zijn werk voort. Ook voor de dichtkunst in Rusland is Solovjov van grote betekenis geweest. Het is niet overdreven te stellen, dat een hele generatie dichters door hem beïnvloed is. Hij kan met recht een van de voorlopers van het zogenaamde 'Zilveren Tijdperk' worden genoemd, dat Rusland rond het begin van de twintigste eeuw kende.

Na door het communisme lang verguisd te zijn geweest neemt nu de betekenis van Solovjov, zowel in Rusland als daarbuiten, snel toe.

Het bekendste werk van Solovjov is ongetwijfeld zijn profetische *Korte vertelling van de Antichrist*, waarin de opkomst en val van de Antichrist wordt beschreven. In veel opzichten zijn hierin gebeurtenissen uit de 20ste (en uit de 21ste?) eeuw te herkennen. Met dit werk verwierf Solovjov zich wereldvermaardheid.

Ook in het werk van de beroemde schrijver Fjodor Dostoevski is de invloed van Solovjovs filosofie terug te vinden. Dostoevski en Solovjov waren nauw met elkaar bevriend en Dostoevski was regelmatig aanwezig bij de beroemde *Twaalf lezingen over de Godmensheid*, die Solovjov in 1878 in Sint Petersburg hield. Onder andere in Dostoevski's grootste meesterwerk, de roman *De gebroeders Karamazow*, die hij kort voor zijn dood schreef, zijn onmiskenbaar sporen van Solovjovs gedachtegoed terug te vinden. In zekere zin is het misschien gerechtvaardigd om te zeggen, dat Dostoevski in romanvorm uitdrukte, wat Solovjov in heldere begrippen naar voren bracht. Tussen hun werk bestaat een grote innerlijke overeenstemming. Rudolf Steiner heeft sinds 1910 regelmatig over Solovjov gesproken en altijd met de grootste bewondering. Zeer opvallend daarbij is dat hij Solovjov altijd in één adem met

de Christus noemt. Zo noemt hij hem bijvoorbeeld in *Geschiedliche Symptomatologie* de 'zuiverste, schoonste representant' van het russische volk, dat hij ook het 'Christusvolk' noemt, omdat 'de Christus voortdurend tegenwoordig blijft als een innerlijke aura die het denken van dit volk, het voelen van dit volk doordringt' (GA 185, 2.11.1918).